

ZALECENIA KONSULTANTA KRAJOWEGO W DZIEDZINIE POŁOŻNICTWA I GINEKOLOGII ORAZ KONSULTANTA KRAJOWEGO W DZIEDZINIE PERINATOLOGII DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z CIĘŻARŃĄ Z ROZPOZNANIEM LUB PODEJRZENIEM ZAKAŻENIA WIRUSEM COVID-19

Ośrodki wskazane przez Wojewodę danego regionu powinny być przygotowane na prowadzenie diagnostyki, izolację i wieloprofilową opiekę nad ciężarną z podejrzeniem zakażenia wirusem COVID-19 jak również innych chorób zakaźnych stanowiących zagrożenie epidemiologiczne w rozumieniu ustawy o szczególnych rozwiązaniach w sytuacjach kryzysowych. W przypadkach pozostałych zakładów opieki zdrowotnej należy wprowadzić procedury mające na celu udzielenie pomocy wyżej wymienionej ciężarnej w nagłych przypadkach z zachowaniem zasad izolacji oraz przekazanie jej do jednego z wyznaczonych ośrodków odpowiednim transportem medycznym.

Zalecenia organizacyjne dotyczące ośrodków wytypowanych

Na zewnątrz budynku przy wejściu do izby przyjęć oraz poradni (jeśli funkcjonuje przy ośrodku) powinna zostać umieszczona dobrze oznakowana instrukcja postępowania dla pacjentki i jej rodziny. Należy w niej wskazać sposób kontaktu pośredniego najlepiej poprzez domofon, telefon lub dzwonek oraz wymienić poniższe warunki stanowiące podstawę do podejrzenia zakażenia:

1. Wysoka temperatura > 38°C
2. Bóle mięśniowe
3. Duszność, kaszel
4. Osłabienie
5. W ostatnim okresie (około 14 dni) pobyt w obszarze zwiększonego ryzyka zakażenia lub kontakt z osobą potencjalnie zakażoną, która powróciła z miejsc objętych epidemią.

Po wstępnej kwalifikacji pacjentka powinna zostać skierowana do wyznaczonego pomieszczenia w obrębie lub poblizu izby przyjęć niedostępnego dla pozostałych, potencjalnie niezakażonych osób/pacjentek. Celem wstępnej profilaktyki przenoszenia zakażenia drogą kropelkową należy udostępnić pacjentce maskę oraz preparat do dezynfekcji rąk. Zgłoszenie się pacjentki o dużym ryzyku zakażenia powinno być sygnałem dla personelu o konieczności zachowania odpowiedniej izolacji zarówno personelu jak i pacjentki (ubrania ochronne, specjalne pojemniki do przechowywania i transportu próbek krwi).

Po weryfikacji aktualnego stanu zdrowia pacjentki w uzasadnionych przypadkach należy pobrać badania w kierunku potwierdzenia lub wykluczenia obecności wirusa. Dla pacjentek wymagających hospitalizacji należy zorganizować oddzielną salę z łazienką, toaletą oraz służą umożliwiającą dezynfekcję i przebranie personelu. Pacjentka powinna być izolowana do momentu wykluczenia zakażenia. Hospitalizacja diagnozowanej lub zainfekowanej ciężarnej wymaga przygotowania oddzielnego sprzętu dla monitorowania ciąży (kardiotokograf i aparat USG), funkcji życiowych (kardiomonитор z pulsoksymetrem), środki ochrony osobistej termometr, dostęp do tlenu, sprzęt do pobrania krwi i wymazów, zestaw do resuscytacji środki do dezynfekcji rąk narzędzi i powierzchni. Należy również zabezpieczyć salę do odbycia porodu lub wykonania cięcia cesarskiego i zadbać o ubrania zabezpieczające personel. Wymieniona sala powinna być dostępna całodobowo.

W przypadku kobiet ze schorzeniami ginekologicznymi niezbędne jest wyznaczenie izolowanej czasowo sali zabiegowej lub operacyjnej.

W sytuacji zwiększenia liczby chorych konieczne jest wyznaczenie oddziału izolacyjnego z dostępem do sali zabiegowej i operacyjnej.

W przypadku potwierdzonego zakażenia izolację należy kontynuować (w porozumieniu z lekarzem chorób zakaźnych) do chwili zakończenia ryzyka przeniesienia infekcji. Sprzęt z pomieszczenia powinien zostać odkażony lub zutylizowany zgodnie z zasadami.

W izbie przyjęć, poradniach i oddziałach ośrodków opieki zdrowotnej należy również umieścić dostępne informacje dla personelu dotyczące sposobu zgłoszenia się i zachowania w przypadku podejrzenia zakażenia. Osoby kierujące oddziałami są zobowiązane do przeprowadzenia wewnętrznych szkoleń całego podległego personelu.

Odwiedziny w oddziałach

Pacjentki z podejrzeniem zakażenia lub z potwierdzonym zakażeniem nie mogą być odwiedzane. Noworodki jeśli jest to możliwe powinny przebywać z matką. Jeśli zachodzi konieczność hospitalizacji noworodka w oddziale neonatologicznym powinna być możliwość izolacji w pomieszczeniu ze służą.

W chwili obecnej w związku z podwyższonym ryzykiem epidemiologicznym należy wprowadzić ograniczenia odwiedzin w oddziałach szpitalnych zarówno w zakresie liczby osób jak i czasu trwania oraz bezwzględnie zakazać wstępu odwiedzającym z objawami infekcji dróg oddechowych (gorączka, katar, kaszel). Odnośne informacje powinny zostać umieszczone przy wejściu do szpitala i oddziałów. Personel powinien zostać wyczulony na obserwację odwiedzających i przeszkolony w sposobie informowania o konieczności ograniczania odwiedzin lub opuszczenia oddziału.

Metoda porodu

Zakażenie nie jest przeciwwskazaniem do porodu drogami natury, jeśli stan ogólny rodzącej na to pozwala. Należy pamiętać, że poród siłami natury stanowi mniejszy uraz dla pacjentki niż cięcie cesarskie. Decyzja dotycząca metody porodu powinna być indywidualizowana zgodnie z wiedzą medyczną.

Zalecenia informacyjne dla pozostałych ośrodków

Pacjentki z podejrzeniem lub rozpoznaniem zakażenia COVID-19 powinny być kierowane do jednostek wyznaczonych wojewodę.

1. Postępowanie z ciężarną w ciąży dotychczas niepowikłanej z objawami oraz wywiadem mogącym wskazywać na wysokie ryzyko infekcji wirusem COVID-19
  - wezwanie zespołu ratownictwa medycznego i przetransportowanie ciężarnej do szpitala z oddziałem chorób zakaźnym. Stacja ratownictwa medycznego powinna być powiadomiona o możliwości zakażenia.
  - w zależności od stanu zdrowia pacjentki, zaawansowania i powikłań ciąży kwalifikacja do hospitalizacji w szpitalu zakaźnym lub wieloprofilowym z oddziałem położniczym.
2. Postępowanie z ciężarną w ciąży powikłanej wymagającej hospitalizacji w oddziale Patologii Ciąży z dodatkowo występującymi objawami oraz wywiadem mogącym wskazywać na wysokie ryzyko infekcji wirusem COVID-19
  - hospitalizacja w wyznaczonym szpitalu z oddziałem Patologii Ciąży
3. Postępowanie z rodzącą z objawami oraz wywiadem mogącym wskazywać na wysokie ryzyko infekcji wirusem COVID-19
  - hospitalizacja w wyznaczonym szpitalu z oddziałem położniczym. Transport karetką po powiadomieniu stacji ratownictwa medycznego

4. Postępowanie z położnicą z objawami oraz wywiadem mogącym wskazywać na wysokie ryzyko infekcji wirusem COVID-19
- hospitalizacja w szpitalu zakaźnym, zapewnienie miejsca dla dziecka.

KONSULTANT KRAJOWY
w dziedzinie
POŁOŻNICTWA I GINEKOLOGII

Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Czajkowski

KONSULTANT KRAJOWY
w dziedzinie PERINATOLOGII

Prof. dr hab. n. med. Mirosław Węłgoś